

**Представено от Национална компания „Стратегически инфраструктурни проекти“
уведомление за инвестиционно предложение „Подобряване на Лот 3.2 на АМ „Струма“**

Във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление от Национална компания „Стратегически инфраструктурни проекти“ за инвестиционно предложение (ИП) „Подобряване на Лот 3.2 на АМ „Струма“, на основание чл. 5, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС, обн. ДВ., бр. 25 от 18 март 2003 г., посл. изм. и доп. ДВ., бр. 94 от 30.11.2012 г.), МОСВ уведомява за следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста, раздел трети на Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

За Лот 3, като част от ИП „Строителство на автомагистрала (АМ) „Струма“ (Долна Диканя - Кулата)“ от км 305+220 при с. Долна Диканя до км 439+000 при ГКПП „Кулата“ и пътните възли, е проведена процедура по ОВОС и на основание чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) е извършена и процедура по оценка на съвместимостта (ОС) с предмета и целите на опазване на защитените зони от мрежата Натура 2000.

Процедурата е приключила с Решение по ОВОС № 1-1/2008 г. на министъра на околната среда и водите, с което е одобрено осъществяването на ИП. Съгласуваният с Решението по ОВОС вариант за реализация в участъка на Лот 3.2 е с дълъг тунел, за който степента на въздействие върху предмета и целите на засегнатите защитени зони е с оценка за минимално въздействие. Настоящото ИП може да се счита като изпълнение на условие по т. 3.2 от Решението по ОВОС, което предвижда, за подучастък Крупник - Кресна (района на Кресненско дефиле): булет 1: *„успоредно с разработването на лилав (тунелен) вариант, да се търсят възможности за неговото подобряване и достигане до възможно най-добър - екологодопустим, технически осъществим и икономически целесъобразен вариант“*.

В представеното уведомление, освен тунелния вариант, е включено **ново алтернативно трасе**, което не е било обект на оценка. Двете предлагани алтернативи са между пътен възел (п.в.) Крупник от км 376+000 и п.в. Кресна до км 397+000 от идейния проект.

1. **Дълъг тунелен вариант** - тунелният вариант на трасето започва при п.в. Крупник с автомагистрален участък с габарит Г29 и дължина 1,5 км и пресича р. Струма с мостово съоръжение, след което трасето преминава в тунел с дължина 15,4 км, който е проектиран е две тръби. В края на тунела трасето отново пресича р. Струма с мостово съоръжение и непосредствено след това е предвидено изграждането на п.в. Кресна.

В определени участъци трасето по идеен проект за Лот 3.2 на АМ „Струма“ по Дълъг тунелен вариант и описаното с Решението по ОВОС № 1-1/2008 г. трасе се различават, като част от промените са в резултат от изпълнение на условия и мерки в решението по ОВОС, а друга част са резултат от допълнителни проучвания по време на проектирането.

2. **Вариант с габарит Г20** - трасето започва южно от п. в. Крупник с пътен участък с габарит Г20 и дължина 0,6 км и пресича р. Струма с мостово съоръжение. В Кресненското дефиле едното платно следва съществуващия път Е-79, а другото преминава с тунели и съоръжения в западния масив на дефилето. След излизане от Кресненското дефиле преминава източно от гр. Кресна и свършва при п. в. Кресна.

В участъка от км 378+600 до км 393+100 двете платна са разработени самостоятелно едно от друго, като се раздалечават и доближават в ситуационно и нивелетно отношение. Където е възможно, се следва и използва съществуващият път, а в други участъци се предвиждат тунели и виадукти. В някои случаи към р. Струма и скатове се предвиждат подпорни стени.

- **Ляво платно:** началото на разглеждания участък е при км 378+600 след съществуващия п.в. "Крупник", където е началото на Кресненското дефиле. Трасето на лявото платно следва съществуващия път, като ползва съществуващия мост над р. Струма и ж.п. линията от км 379+051 до км 379+271 и е по съществуващия път Е-79 до км 379+900.

В участъка от км 379+900 до км 380+800 се напуска съществуващия път Е-79, като с два моста и два тунела се минава по ново трасе. От км 380+700 до км 382+500 се ползва съществуващия път и съществуващите мостове и тунел. От км 382+565 до км 382+735 се предвижда нов тунел. От км 382+800 до км 384+700 се ползва съществуващия път, от км 384+740 до км 384+810 - нов тунел, от км 384+810 до км 388+360 отново трасето е в съществуващия път. От км 388+360 до км 388+480 се предвижда нов тунел и след него отново се ползва съществуващия път до км 393+100.

- **Дясно платно:** развива се вдясно от съществуващия път и е изцяло по нов терен, като следва ситуационно лявото, а в отделни случаи се отдалечава от него. В нивелетно отношение често е на второ, по-високо ниво от лявото, в изкоп или в тунел. В участък от км 393+100 до км 399+789 = 397+600 ляво и дясно платно се развиват заедно, като се раздалечават само в случаите на тунелно решение.

Началото на участъка е на около 2,5 км преди гр. Кресна, като се напуска съществуващия път по левия бряг на р. Струма, от км 394+050 до км 394+150 се премоства реката, а от км 394+360 до км 394+565 отново се минава над р. Струма, съществуващ път 1-1 и ж.п. линията "София - Кулата". От км 394+565 до км 394+700 се предвижда нов тунел, след него се пресича р. Влахинска и трасето обхожда от североизток и изток гр. Кресна.

При км 398+200 се минава над ж.п. линия „София – Кулата“, а при км 398+310 -над път 1-1.

- **Пътен възел** при км 389+950 на път ГУ-10063 за с. Стара Кресна и Ошава - тип „тромпет“, като осигурява необходимата пропускателна способност и безконфликтно движение.

Така заявеното ИП самостоятелно попада в обхвата на т. 38 от Приложение № 1 на ЗООС, и съгласно чл. 92, т. 1 на Закона подлежи на задължителна ОВОС. С Решение № 250 от 25 април 2013 г. на Министерския съвет автомагистрала А-3 „Перник - Дупница -Сандански - границата с Гърция" е обявена за обект с национално значение и за-национален обект, поради което компетентен орган за вземане на решение на основание чл. 94, ал. 1, т. 5 от ЗООС е министърът на околната среда и водите

На основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС, е извършена проверка относно допустимостта на ИП спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни (ПУРБ) на Западнобеломорски район. Съгласно становище на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“, ИП е допустимо с ПУРБ на ЗБР за БУ (2010-2015) при спазване разпоредбите на Закона за водите.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Съобразно изложената информация в т. I от настоящото писмо и двата алтернативни варианта на трасето попадат в границите на:

1. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии:

- **защитена местност (ЗМ) „Кресненско дефиле“**, обявена за буферна зона на Резерват „Тисата“ със Заповед № 130/22.02.1985 г. на Председателя на КОПС (ДВ, бр. 24/ 1985 г.), изменена със Заповед № 844/31.10.1991 г. (ДВ, бр. 24/1985 г.) на министъра на околната среда и прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД - 56/ 30.01.2008 г. (ДВ, бр. 29/2008 г.) на министъра на околната среда и водите;

- **резерват „Тисата“**, обявен с постановление № 6663/05.12.1949 г. на Министерство на горите, Заповед № 440 от 09.12.1977 г. (ДВ, бр. 6/20.01.1978 г.) на КОПС и Заповед № 844 от 31.10.1991 г. (ДВ, бр. 93/12.11.1991 г.) на МОС за промяна на площта.

- **ЗМ „Моравска“**, обявена за природна забележителност със Заповед № 133 от 22.02.1985 г. на КОПС (ДВ, бр. 26 от 1985 г.), прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № 727 от 28.09.1991 г. на МОС (ДВ, бр. 87 от 1991 г.).

2. Защитени зони по смисъла на ЗБР:

- **ВС0002003 „Кресна“** за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД -748 от 24.10.2008 г. (ДВ, бр. 97/2008 г.) на министъра на околната среда и водите

- защитена Зона **ВС0000366 „Кресна-Илинденци“** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета от Министерския съвет с Решение № 122/ 2007 г. (ДВ, бр. 21/2007 г.), изменена с ПМС № 811/2010 г. (ДВ, бр. 96/2010 г.).

ИП за „Подобряване на трасето на Лот 3.2. на АМ „Струма“ попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, ДВ, бр. 73/2007 г., изм. и доп.) и подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на горесцитираните защитени зони предвид чл. 31, ал. 4 и във връзка с ал. 1 от ЗБР по реда на глава трета от Наредбата за ОС.

При направената проверка за допустимост по смисъла на чл. 39, ал. 2 от *Наредбата за ОС* бе установено, че:

1. **Тунелен вариант** - трасето на тунела **преминава подземно** под следните защитени територии: ЗМ „Кресненско дефиле“ и резерват „Тисата“.

Предвид подземното преминаване на тунелния вариант, основните елементи на тунела не засягат цитираните защитени територии.

2. **Вариант с габарит Г20** - част от трасето на предложения вариант, преминава през територията на ЗМ „Кресненското дефиле“, като се включва в обхвата на съществуващия път, който не попада в границите на защитената територия. За вариант с габарит Г20 в участъка непосредствено след пътен възел на с. Стара Кресна и с. Ощава (от км 389+900, дясно платно, км 392+500 ляво платно) е разработено техническо решение с разполагане на двете платна на движение едно над друго чрез естакада, като долното платно, ще следва съществуващия път Е-79 в участъка през ЗМ „Кресненско дефиле“. В участъка със съоръжението - естакада не се предвиждат допълнителни временни пътища, строителни площадки, места за депониране и др. подобекти. Предвид обстоятелството, че съществуващия път, съответно трасето на новопредвидения, граничат непосредствено със защитената местност се счита, че при реализацията на предложението има вероятност от засягането ѝ. Съгласно режима на ЗМ „Кресненско дефиле“, въведен със Заповед № 130/22.02.1985 г. на Председателя на КОПС (ДВ, бр. 24/1985 г.), т. „б“ от разрешителния режим, в границата на буферната зона се разрешава „поддържане и реконструкция на международното шосе „София – Кулата“.

Така заявеното намерение за подобряване на трасето на Лот 3.2 на АМ „Струма“ в частта му, засягаща границите на ЗМ „Кресненско дефиле“ е **допустимо** при спазване на режимите на защитената местност.

Двете алтернативни предложения на трасетата **са допустими** спрямо режима на защитена зона за опазване на дивите птици ВО0002003 „Кресна“, определен със заповедта за обявяването ѝ.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от горесцитираната Наредба, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ИП за "Подобряване на трасето на Лот 3.2 на АМ „Струма“ ВО0002003 „Кресна“ **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, включително птици, предмет на опазване в горесцитираните защитени зони, поради следните

МОТИВИ:

1. Новопредложеният вариант габарит Г20 и неговите съоръжения не е бил предмет на оценка в рамките на процедурата по ОВОС през 2007 г. За тунелния вариант не са били оценявани тунелните съоръжения, включени в настоящото ИП, като подобекти пътни възли, места за почивка, площадки за депониране на излишни земни маси, площадки за временно съхраняване на земни маси и строителни отпадъци, обслужващи пътища за движение на строителната техника, строителни площадки при вход и изход на тунела, строителни площадки на междинни достъпи по време на изграждане на тунел „Кресна“, включително самата технология на строителството.

2. И двата алтернативни варианта засягат защитена зона ВО0002003 „Кресна“ за опазване на дивите птици, така че реализирането на който и да е от тях е свързано с усвояване на различни по големина площи, което предполага увреждане и/или унищожаване, включително и фрагментиране на местообитания на видовете птици, предмет на опазване.

3. Съществува вероятност от пряко въздействие - увреждане, включително унищожаване и фрагментиране на природни местообитания и местообитания на видове от класовете риби, земноводни, влечуги, бозайници, както и безгръбначни, предмет на опазване в защитена зона ВО0000366 „Кресна-Илинденци“ за опазване на природните местообитания и на дивата

флора и фауна, през която преминават вариантите на трасето на пътя при реализацията на вариант ГабаритГ20, както и от реализацията на неоценените елементи на тунелния вариант.

4. Реализацията на ИП има вероятност да предизвика „бариерен ефект“ при различни типове миграционни придвижвания (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални) и прекъсване на биокоридори от значение за видовете животни, предмет на опазване в засегнатите защитени зони, водещо до смъртност на пътя и генетична изолация на популациите им.

5. Строителството на автомагистралата в двете защитени зони преминава през р. Струма и притоците ѝ, които са ключов елемент на двете зони, и е възможно да предизвика трайно увреждане и/или унищожаване, включително и фрагментиране на:

- природни местообитания, някои от които са приоритетни за опазване;
- местообитания на видове, включително такива с оптимална пригодност.

6. Подготовката на терените за строителство, строителството и експлоатацията на ИП е свързана с различно по продължителност и интензивност безпокойство на животинските видове, включително и прогонване от местообитанията им, поради засилено антропогенно и техногенно натоварване.

7. Осъществяването на ИП може да доведе до промени във видовия състав, числеността и структурата на популациите на опазваните видове (растения и животни), както поради пряко унищожаване на екземпляри, така и косвено, поради изменения в характеристиките на местообитанията им.

8. По време на строителството и експлоатацията е вероятно въздействието на сблъсък с транспортните средства и смъртност на отделни екземпляри птици и прилепи, предмет на опазване в засегнатите защитени зони.

9. Възможно е кумулативно въздействие от' едновременната реализация на настоящото ИП и други ИП/ППП със сходен или с различен характер, попадащи в обхвата на засегнатите защитени зони, като кариери, друга транспортна инфраструктура и пр.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 39, ал. 5 от Наредбата за ОС, за ИП за „Подобряване на трасето на Лдт 3.2 на АМ „Струма“ следва да бъде изготвен доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ), като приложение към доклада по ОВОС, съгласно чл. 34 от същата Наредба.

Копие на писмото е изпратено до РИОСВ – Благоевград, БДУВ „Западнобеломорски район“ – Благоевград, община Симитли, община Кресна, кметство с. Железница, кметство с. Крупник, кметство с. Градево, кметство с. Полето, кметство с. Горна Брезница и кметство с. Долна Градешница.

/отговорено от МОСВ на 13.05.2015 г./